

Bilag 5 – Evaluering af Havsamarbejdets virke 2023-2025

Evalueringen nedenfor er en sammenskrivning af input fra Teknisk Styregruppe.

Opnåede resultater	<p>Der er blevet igangsat en dialog lokalt og en debat og havet, som ikke tidligere var der i samme omfang.</p> <p>Der er i perioden med succes afholdt en videnskonference for politikere samt flere borgermøder. Havsamarbejdet har dermed været med til at øge vidensniveauet blandt de kommunale politikere og medarbejdere samt hos borgere og interessenter, hvilket har medvirket til at de kan finde deres ståsted. Overordnet har bevidstheden om den dårlige økologiske tilstand i vores kystnære farvande, ført til et fælles mål om at ændre tilstanden til målsætningen ”god” jf. Vandområde planerne.</p> <p>Ved at samarbejde og tale med én stemme, har kommunerne i perioden fået en større indflydelse på indholdet i de nationale planer, som styrer og regulerer anvendelsen af havet.</p> <p>Der er udarbejdet en fælles hjemmeside, hvor fælles viden og projekter formidles. Det er vigtigt at hjemmesiden holdes opdateret og relevant med nye projekter og tiltag.</p>
Proces og koordinering i Havsamarbejdet	<p>Det er positivt at vi i fællesskab kan koordinere vores interessevaretagelse og skabe større gennemslagskraft.</p> <p>Der er dog udfordringer tidsmæssigt, da der er mange enkle elementer der skal håndteres mellem møderne med korte deadlines. Det skyldes formentlig de mange interesser og ønsker, i kombination med det høje ambitionsniveau.</p> <p>Da havsamarbejdet har et politisk ophæng med 7 borgmestre, kan beslutningsprocesserne blive lange. De politiske beslutningsprocesser sikrer dog også, at de forskellige interesser i kommunerne varetages bedst muligt. Havsamarbejdet repræsenterer dermed det man er enige om.</p>

	<p>I den forbindelse skal det nævnes, at de enkelte politikere i kommunerne fortsat kan have egne meninger og dagsordner.</p> <p>Sekretariatet i Havsamarbejdet sender lange og fagligt tunge mails, som belaster og udfordrer de kommunale administrationer – både i omfang og til tider også i forhold til politiske holdninger - der ikke altid forud har været afklaret i borgmesterkredsen. Dette bør fremadrettet minimeres, men kan nok ikke helt undgås.</p> <p>Der har i kommunerne været forskellige opfattelser af fremdrift og indflydelse. Fremadrettet bør Havsamarbejdet kun afgive fælles høringssvar, hvor dette kan nå at blive behandlet tilfredsstillende i de enkelte kommuner.</p> <p>For at opnå størst mulig indflydelse på de statslige planer, er det vigtigt at Havsamarbejdet holder sig godt orienteret omkring kommende ændringer i både den nationale lovgivning men også i forhold til ændringer i EU-regler og direktiver. Det vil sikre at politikerne kan nå at ytre sig og yde indflydelse på konkrete forhold.</p>
Politisk vidensniveau om havet	Samarbejdet har sat en dagsorden og givet øget kvalitet i den offentlige debat.
Samlet værdi af Havsamarbejdet ift. At forbedre : 1) Havmiljø 2) Kystturisme og rekreativ værdi	<p>De største resultater ligger i koordinering, interessevaretagelse og initiering af den offentlige debat.</p> <p>Havsamarbejdet består af et netværk med 7 borgmestre og kommunalbestyrelser, som repræsenterer forskellige politiske ståsteder, og med organisationer med på sidelinjen. Derfor har Havsamarbejdet mulighed for at tale med en stor stemme, når der sker ændringer i de nationale og regionale planer. For at få forskellighederne til at mødes, skal der ved behandling af emner afsættes tid til denne proces, og beslutninger skal træffes på et solidt fagligt grundlag.</p> <p>I forhold til Kystturisme og rekreativ værdi har samarbejdet endnu ikke haft så stor indflydelse på konkrete handlinger og tiltag, hvilket måske</p>

	skyldes at dette område allerede er organiseret på anden vis.
Hvad kan Havsamarbejdet gøre fremadrette for at styrke muligheden for at nå målene i vores fælles strategi?	<p>Fortsætte det spor der er lagt i det nuværende samarbejde.</p> <p>Samtidig er det vigtigt, at der fortsat sker en vidensdeling mellem kommunerne, som kan øge det faglige vidensniveau, så indspil til staten er velkvalificerede.</p> <p>Der bør i 2025 udarbejdes en fælles handleplan, som indeholder forslag til konkrete tiltag, som alle kommuner derefter arbejder med i en given periode. Handlingerne bør have sammenhæng med kommende ændringer af statslige planer f.eks. Havplanen herunder udpegning af beskyttede naturområder.</p> <p>Da de kommunale ressourcer til området er begrænsede, og forskellige i de enkelte kommuner, bør handlingerne som igangsættes, afspejle dette.</p> <p>Havsamarbejdet bør prioritere at afsøge mulighederne for at få fondsmidler til de konkrete tiltag, der planlægges udført i vandet.</p>

Resultater og initiativer – Havsamarbejdet

Beskrivelse:

Havsamarbejdet i Østjylland startede officielt 1. marts 2023 med ansættelse af en havmiljøkoordinator for de syv østjyske kystkommuner Norddjurs, Syddjurs, Aarhus, Odder, Samsø, Horsens og Hedensted.

Midtvejs i Havsamarbejdets foreløbigt aftalte fungerende periode 2023-26, gøres status for de resultater, initiativer og nye samarbejder, som er opstået i kraft af Havsamarbejdets indsats.

Med udgangspunkt i Havsamarbejdets fælles vision om at skabe et rigt hav med store oplevelser, er der både opstartet nye projekter til genopretning af tabte levesteder, opnået bedre beskyttelse af havet, samt formidlet bredt til både borgere, politikere og virksomheder.

Havsamarbejdet i Østjylland er politisk forankret hos kommunernes syv borgmestre.

Her er en udpluk af de mange resultater opnået i løbet af de først 1,5 år:

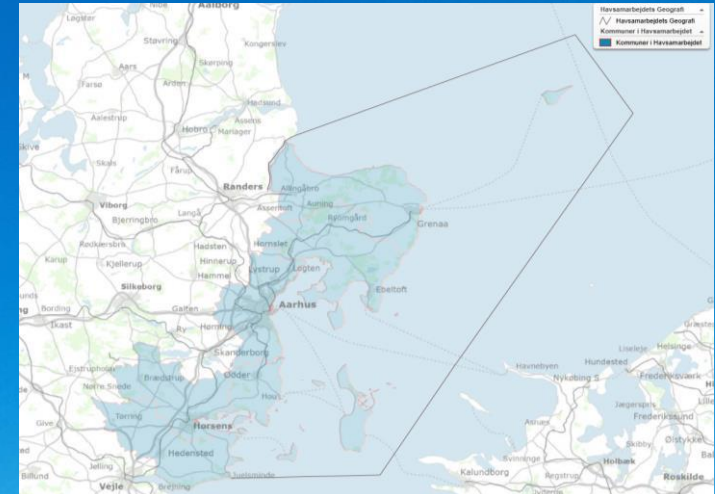
- Udpegning af Mejl Flak som strengt beskyttet havområde nord for Samsø
- Virksomhedskoncept for investering i marin biodiversitet: Guld og Grønne Tangskove
- Fælles høringssvar til National Havplan og Havstrategi
- Udspil til Fælles Regional Strategi for Havsamarbejdet
- Stop for muslingeskrab i Kalø Vig
- Interessentinddragelse: Oprettelse af Blåt Råd
- Havneturné med formidling i 6 østjyske havne
- Havkonference for alle syv kommunalbestyrelser
- Fælles borgmesterbrev vedr. Grøn Trepert
- Hjælp til opstart af Naturpark Svanegrund

Virksomhedsprojekter:

- Projekt Ålegræs i Norddjurs – 1,5 mio. kr.
- Snorklerev Nord for Aarhus – 1,5 mio. kr.
- Muslinger i kølekanaler bliver til biogene rev

Igangsatte initiativer:

- Plan for reduktion af påvirkning fra klapning og råstofindvinding
- Udpegning af flere beskyttede havområder

Mejl Flak stenrev udpeges som strengt beskyttet

Beskrivelse:

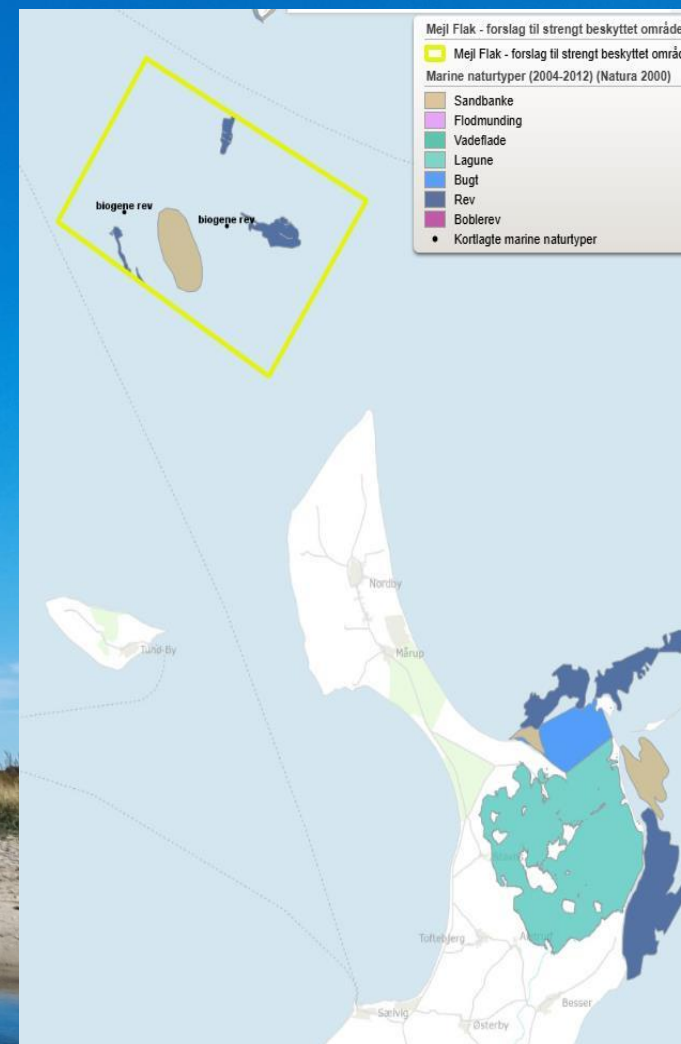
Havsamarbejdet i Østjylland har via vores fælles høringssvar til den nationale havplan og havstrategi ønsket at udpege Natura 2000 området Mejl Flak som strengt beskyttet. Som det ses på billedet, ligger området nord for Samsø og syd for Syddjurs.

Mejl flak er et af havregionens mest værdifulde revområder, med stenrev, sand- og grusbund.

Forud for denne udmelding, er interessenterne i Blåt Råd inddraget, og forslaget har været forelagt de syv kommunalbestyrelser.

I den Nationale Havplan, var der udpeget områder til indvinding af sand og grus på indenfor det Mejl Flak området. Derudover var der fiskeriaktiviteter med faste reskaber som garn.

Som fremtidig strengt beskyttet områder, friholdes det for disse aktiviteter, med det vil fortsat være muligt at sejle, dykke og dyrke lystfiskeri med restriktioner.

Virksomhedsprojekt

Projekt Ålegræs i Norddjurs

Case:

I foråret 2024 har Havsamarbejdet sat gang i det første ålegræsprojekt, som er støttet af midler fra firmaet NRGi. I Norddjurs har flere gymnasieelever såvel som borgmesteren været med til at binde søm på ålegræsplanter og sætte dem fast i nøje udvalgte områder. Kattegatcentret er projektleder. Kyst- og fjordcentret er projektpartner sammen med Havsamarbejdet og Norddjurs Kommune.

Udplantning foregår på 1,5-4 meters vand med dykkere. Nogle steder forsøges også med udplantning på lavere vanddybde med snorkel eller endda i waders. Det betyder, at frivillige og gymnasieelever også har mulighed for at være med, og at det er en oplagt mulighed til en medarbejderdag eller at samle virksomhedens ledergruppe i nye omgivelser.

Aktører i projektet:

Kattegatcentret
Kyst- og Fjorcentret
NRGI Elhandel (økonomisk bevilling)
Havsamarbejdet i Østjylland
Norddjurs Kommune
Viden Djurs
Grenå Gymnasium

Tidsperspektiv:

Projektet er i gang...
Udplantningen sker fra 2024 og frem.

Økonomi:

1,5 mio. kr. fordelt på perioden 2024-2027

Geografisk placering:

Fra Randers Fjord og langs kystlinjen ned til Grenå:

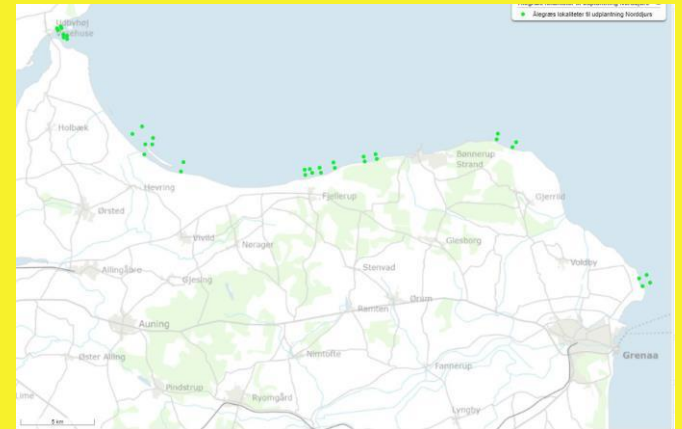

Foto: Søren Forsberg

Samarbejdsprojekter

Vidensindsamling

Beskrivelse

Havsamarbejdet ønsker at basere vores politik og strategi på viden, der skal give indsatserne de bedst mulige chancer for at øge miljøtilstanden i havet, samt give større værdi både biologisk og rekreativt og erhvervsmæssigt, når livet i havet kommer tilbage igen.

Vi deltager derfor i en række samarbejdsprojekter, som samler vigtig viden ind, til den praktiske udførsel af initiativer som udpegningsgrundlag for flere beskyttede havområder og teknikker til genopretning af tabte levesteder som ålegræs, stenrev og muslingebanker.

Vi deltager i disse projekter

Marine Spatial Planning – databaseret udpegningsgrundlag til bedre beskyttelse af arter og levesteder

BlueBioClimate EU projekt – klimarobust havnatur
SOS FISK: Effekt af skarv og sæl på fisk

FISHBIOHAB: Udpegningsgrundlag for vigtige levesteder for fisk

NATURPARK SVANEGRUND – naturgenopretning, havformidling og rekreativ udvikling

Økonomi:

Vi er med i projekter til en samlet sum på 46 mio. kr.

Foto: Jette Hansen

